

རྒྱལ་ཁབ་འཕེལ་རྒྱུ་ལྟུང་གི་འཕྲིན་ལྷན་པུ་ཌུ་ལཱ་

གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་དང་ཆབ་འགག་རྩི་ཆེ་ཆེ་རིང་གིས་བཅུམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང།

454210

ཡ་མཆན་ཆེ་བའི་སྤྱིང་གི་སར་སྐྱུང་བའི་གསང་བ།

གཙོད་པ་དོན་ལྷུང་དང་ཆབ་འགག་རྩི་ཆེ་རིང་གིས་བཙམས།

མི་རིགས་དབེ་སྐྱུན་ཁང་།

ཚོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།	དཔལ་འཛོམས།
责任编辑：	边宗
པར་ཁྱུས་འགན་འཁུར་པ།	ཆེ་རིང་མཚོ་མ།
责任校对：	次仁措姆
མངཉེས་ཆ་རྩས་འགོད་པ།	ཀམ་རྡོ་རྗེ་ཆེ་རིང་།
装帧设计：	吾要

ཡ་མཚན་ཆེ་བའི་སྒྲིང་གི་སར་སྐྱུང་བའི་གསང་བ།

གཙོད་པ་དོན་གྲུབ་དང་ཆབ་འགག་རྡོ་རྗེ་ཆེ་རིང་གིས་བཙམས།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཞིང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(ལེ་ཅིན་རྟོ་མིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། སྐྱག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411—6511)

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་སྐུལ་འོད་པར་སྒྲིག་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།

ཉི་ཞེན་པར་ཁང་ནས་པར་བཏབ།

2001ལོའི་ཟླ་11པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

2001ལོའི་ཟླ་11པར་ལེ་ཅིན་དུ་པར་ཐངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

དེབ་ཆད་787×1092 1/32 དཔར་ཤོག་6.875

དཔར་གྲངས་0001—1500 དེབ་རེར་སྒྲན་9.8

图书在版编目(CIP)数据

神奇的格萨尔艺人/角巴东主,恰嘎多吉才让著.

北京:民族出版社,2001

ISBN 7-105-04732-1

I. 神... II. ①角...②恰... III. 藏族—说唱艺术
—民间艺人—生平事迹—藏语 N. K825.7

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2001)第 081793 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.e56.com.cn>

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2001 年 11 月第 1 版 2001 年 11 月北京第 1 次印刷

开本:787×1092 1/32 印张:6.875

印数:0001—1500 册 定价:9.8 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

དཀར་ཆག

- དང་པོ། རྒྱུང་པ་འི་རིགས་སྒྱིར་སྒྲིབ་པ། (1)
- གཉིས་པ། བབས་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་པ་འི་སྒྲོར། (28)
- གཅིག རྒྱུང་པ་འི་གཞན་ཅན་ཆོ་རིང་དབང་འདུས། (28)
- གཉིས། རྒྱུང་པ་འི་གཞན་ཅན་གཞན་པ་དང་བྱུང་མེད་
རྒྱུང་པ་གཟུ་སྒྲོན། (51)
- གསུམ། རྒྱུང་པ་འི་གཞན་ཅན་བསམ་གྱིས། (73)
- བཞི། རྒྱུང་པ་འི་བླ་མ་གཞན་པ་དང་ཆོ་རིང་བསྐྱེད་ནམས།
..... (87)
- གསུམ་པ། གཉེར་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་པ་འི་སྒྲོར། (99)
- རྒྱུང་པ་འི་གཞན་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མཆོན། (99)
- བཞི་པ། རྒྱུང་པ་འི་རྒྱུང་པ་འི་སྒྲོར། (121)
- རྒྱུང་པ་འི་ཆོ་རིང་གཞན་པ་དང་བྱུང་མེད། (121)
- ལྔ་པ། བསྐྱེད་རྒྱུང་གི་རྒྱུང་པ་འི་སྒྲོར། (139)
- གཅིག རྒྱུང་པ་དང་རིགས་ (139)

	གཉིས། རྒྱང་པ་དཔལ་རྒྱལ།	(146)
	གསུམ། རྒྱང་པ་དཀོན་མཆོག་ཆེ་བརྟན།	(152)
	བཞི། ཡུད་མེད་རྒྱང་པ་རྒྱ་གི།	(159)
རྒྱལ་པ།	ཚོས་རྒྱང་གི་རྒྱང་པ་འེ་མོར།	(166)
	རྒྱང་པ་ཁོར་བ་ལྷ་རྒྱལ།	(166)
བརྟན་པ།	བརྟན་རྒྱང་གི་རྒྱང་པ་འེ་མོར།	(177)
	གཅིག རྒྱང་པ་ཡུ་ལྷ་པ་དགལ།	(177)
	གཉིས། རྒྱང་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་མཆོ།	(191)
	གསུམ། རྒྱང་པ་ཆེ་ཤིང་དག་འདུལ།	(196)
	བཞི། ཡུད་མེད་རྒྱང་པ་མནའ་མཛོ་རྗེ།	(203)
བརྟན་པ།	མཆུག་བྱང་།	(211)

དང་པོ། ལྷན་པའི་རིགས་སྤྱོད་སྤྱོད་བ།

དེ་ཡང་སྤྱན་པའི་གཤམ་པ་འཛམ་གྱིང་མོར་འཛིན་དགའ་མའི་སྤྱན་
ཀྱན་བྱུང་པའི་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་གནའ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དཔའ་པོའི་བྱུང་
བ་བརྗོད་པའི་སྤྱན་ཚོམ་རིང་མོ་གྱིང་རྗེ་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་ལྷན་འདི་ནི།
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རིང་པོའི་ནང་དུ་པོད་རིགས་དམངས་ཁོད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཁྱི་
སྤྱོད་མང་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཚལ་ལ་བཞེན་ནས་གསར་པའི་དང་འཛིན་སྤྱོད་
སྤེལ་གསུམ་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱོད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། རང་རེའི་གནའ་
རབས་དང་དང་རབས་ཀྱི་ལྷན་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་པོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱོད་
རིག་གི་རྒྱས་ཚལ་དང་བྲལ་ན་མ་མཆིས་པའི་གསར་གཏོད་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱས་
མཆོན་པར་བྱས་ཡོད་ལ། ཁོང་རྒྱུས་ཀྱིས་གངས་སྤྱོད་མི་རིགས་ཀྱི་
དམངས་ཁོད་ཚོམ་རིག་ལས་དོན་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་བར་བསུབ་ཐབས་མེད་
པའི་རྒྱུས་ཆེན་ཀྱི་མཛད་རྗེས་བསྟན་ཡོད། ད་ལྟ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་གི་
པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་མཁས་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་གེ་སར་
ལྷན་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་བྱ་བར་སྤར་ལས་རྗེ་བཟང་དང་རྗེ་བཟུ་རུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། གེ་སར་ལྷན་གསར་པའི་དང་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་
གསུམ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་ལྷན་པ་རྒྱུས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཡང་རོས་ཐིན་ཏེ།
མཚོང་ཆེན་དང་ཞིབ་འཇུག་གནང་བཞིན་མཆིས་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་

ནང་དུ་གྲིང་རྗེ་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་ལས་དོན་
 འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་མངོན་ཆ་གས་ཤིག་རེད། གྲིང་རྗེ་གི་
 སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་པའི་རིགས་ནི་གྲིང་སྐྱུང་བཤད་མཁན་ཡིན་པར་མ་ཟད་
 འབྲི་མཁན་དང་སྐུལ་མཁན་ཡང་ཡིན། གལ་སྲིད་གསར་པ་བ་ཀྱི་སློ་རྩ་ལ་
 ཡངས་ཤིང་ཡོད་འདྲིན་གྱི་རྒྱས་པ་ལྡན་ལ། བརྒྱད་སྐུལ་གྱི་ལས་ལ་བཙོན་
 པའི་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱུང་པའི་རིགས་མེད་པའི་དབང་དུ་བཟང་ན། ད་
 ལྟོ་གངས་ལས་འདས་ཤིང་ནང་དོན་ཐུན་ཐུན་ཆོག་པའི་སྐྱུང་དཔེ་དེ་
 དག་དེད་ཅག་རྗེས་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་འཕྱར་བྱུང་
 པའི་དེས་པ་གལ་མཆིས། དེས་ན་ང་ཚོས་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་བསྐྱུས་
 ཀྱིས་བོད་རིགས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་དཔོན་སྐྱུང་པ་བཤེས་གཞིན་རྣམས་ལ་
 ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱི་ཞིབ་བཤེར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགན་འདི་ནི་ཆེས་
 གལ་འགངས་ཆེ་བའི་ལས་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་དགོས།

ང་ཚོས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ས་གནས་སོ་སོའི་རིགས་མི་འདྲ་
 བའི་སྐྱུང་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲིང་རྗེ་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་ལ་ཞིབ་
 འཇུག་བྱས་ན། གྲིང་སྐྱུང་གི་སྐྱུང་དཔེ་ཁག་གི་སྐུས་ཚད་རྗེ་བཟང་རྗེ་
 རྒྱས་སུ་གཏོང་བྱུང་ཅིང་པན་རྩེན་ནང་འགལ་གྱི་གནད་དོན་ཡང་ཐག་
 གཅོད་བྱུང་པ་དང་གཅིག གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་དང་དེ་མིན་བོད་
 གནའ་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་བྱ་
 བ་ཡང་གོམ་གང་མཐུན་སྟོན་གྱིས་གཏོང་རྗེ་བཟང་དང་རྒྱ་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བྱུང་
 པ་དང་གཞིས། དེ་མིན་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུང་དཔེ་འདི་དག་ཐུ་མཐུང་
 དུ་འདྲིན་སྐྱུང་སྐུལ་གསུམ་བྱེད་བྱུང་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ས་པན་འབྲས་

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད།

དེ་ལྟ་མཛོད་དཔུས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་བཤད་ན་ཁར་བདེ་ཞིང་
 ཉན་ན་ན་བར་སྟོན་པ། གཞན་ཡིད་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུག་ཅིང་བརྗོད་དོན་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལྷན་པ་བགྱིས་གཞོན་རིགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་མང་
 ཆེ་བ་ནི་དགྲང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཡན་དུ་སོན་པའི་ལྷན་པ་གན་པའི་རིགས་ཡིན་
 ཞིང་། ཁོང་ནམ་པའི་ཁྱོད་དུ་བཤད་ན་རྒྱུགས་རྒྱ་མེད་པའི་བབས་ལྷན་
 གི་རིགས་དང་། སྤུས་ན་ཆར་རྒྱ་མེད་པའི་གཏེར་ལྷན་གི་རིགས། གང་
 འདོད་གསལ་ལེར་ཤར་བའི་པ་ལྷན་གི་རིགས། བ་ཆ་བྱས་སྤེལ་བའི་
 བརྒྱན་ལྷན་གི་རིགས། དེ་མིན་ད་དུང་སོས་ལྷན་དང་བསྐྱབ་ལྷན་ཐང་
 ལྷན་བཅས་རིགས་མང་པོ་ཞིག་མཆིས་པ་ལས་སྐབས་བབ་བྱེད་ན་ཆར་
 འགའ་བཞོས་ཏེ་རིམ་པ་ལྟར་བརྗོད་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།

༡ བབས་ལྷན་གི་རིགས།

བབས་ལྷན་གི་རིགས་ནི་དུས་ལྷན་རིང་པོའི་ནང་དུ་སྤྱིང་རྩེ་གེ་སར་
 རྒྱལ་པོའི་ལྷན་ལ་དད་འདུན་མིན་ཏུ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གོང་མ་ལྟ་དང་གེ་
 སར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ལ་གསལ་མཆོད་རྒྱག་མེད་བཟུང་པ་དང་། དུལ་
 ཁམས་སོ་སོར་འབྲུམས་ཏེ་གནས་འགངས་ཆེན་དག་ལ་ཐུག་མཇུག་གསལ་
 འདེབས་གནང་སྟེ། བགྱིས་སྒོམ་བྱེད་འཆོ་བ་ལོངས་སུ་སྤྱད་པའི་མཐའ་
 འབས་སུ། མི་ལམ་ཞིག་དང་ཡང་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྫོགས་དུ་སྒྲིལ་སྟེ། སྤྱིང་རྩེ་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་ལྷན་ལ་ཐོགས་རྒྱ་མེད་པ་

ཞིག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་རིགས་དེ་ལ་བྱེད། ཁོ་ཆོའི་སྐྱེད་མོང་གི་ཁྱད་ཆས་གཙོ་
 ས་ནི་ཡིག་མི་ཤེས་ཀྱང་སྒྲོ་རིག་ཚོད་པ་དང་། བཤད་ན་ཁ་ཕྱེ་བདེ་ཞིང་
 སྒྲོ་བཙས་ཀྱི་རིགས་ལ་མ་སྐྱེད་བ། སྤྱིང་རྩེ་གི་སར་རྒྱལ་པོ་མཚོག་ལ་དད་
 འདུན་ཆེ་ཞིང་ཡིད་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིད་པ་ཡིན།
 སྐྱེད་པ་ཆོས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྐྱེད་ལ་མཁས་པའི་སྒྲིལ་སྤྱི་ཡོན་ཡང་ཆང་མ་
 བྱི་སྤྱིང་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་དཔའ་རྒྱལ་ཞིག་གསལ་ཁོང་གི་ཞོན་ཏྲ་དང་སྒྲིལ་
 སྤྱིགས་པ་གང་རུང་ཞིག་གི་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཆོས་སྐྱེད་བཤད་པའི་
 སྐབས་སུ་ནུས་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་གཞུགས་མི་མངོན་པའི་སྒྲིག་སྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་
 རྒྱགས་ཤིག་གིས་རྒྱགས་ཀྱིད་མཛད་བཞེན་ཡིད་ཅེས་སྐྱེས་པ་ལགས།
 སྒྲིག་སྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་བས་རྒྱགས་དེ་ཡང་སྤྱིང་གང་འདུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེར་སྐབས་
 ད་རུང་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་ཞིག་རྒྱག་དཀའ་མོ་ཡིན་ནའང་བབས་སྐྱེད་
 གི་རིགས་ལ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་པ་སྤྱི་ཡོན་རུང་ཐོག་མར་སྐྱེད་བཤད་འགོ་
 ཚོམ་པའི་དུས་སུ་སྐྱེད་མོང་གི་ཁྱད་ཆས་ཤིག་ཡིད་པ་ཤི། སྒྲོ་སེམས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་མཚོད་སའི་གཞི་བམས་ཅད་ལ་གསོལ་འདེབས་སྐྱེན་
 ལམ་ལེགས་པར་མཛད་ཅིང་། ར་སྐྱེད་དང་ཆང་སྐྱེད་ལན་མང་མཚོད་
 པའི་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་ནས་སྐྱེད་བཤད་པའི་འགོ་བཙམས་ཆོ། ཡིག་
 ཐོག་ལ་བཞུས་ནས་འདོན་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས།

པོད་རང་སྐྱོང་སྐྱོངས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་གྲགས་ཅན་གྲགས་པ་དང་
 བསམ་གྲུབ། མཚོ་སྐྱོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྐྱེད་པ་མིང་གྲགས་ཅན་ཆེ་རིང་
 དབང་འདུས་ནམ་གསུམ་ནི་བབས་སྐྱེད་གི་རིགས་ལ་གཏོགས་པའི་སྐྱེད་པ་
 ཡིད་ཆད་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་ཤིགས་

ཟིན་པའི་པོད་རྫོང་ས་ཁྱིམ་རྒྱང་པ་ཀན་པ་གཤམ་པར་ཆ་མཆོན་ན། བབས་
 རྒྱང་པའི་རྒྱད་ཆས་དེ་ཁོང་གི་འཆོ་བའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་དུ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་
 མཐོང་བྱུང། ཁོང་དགྲའ་ལོ་བརྒྱའི་ཉེང་ནས་རང་གི་ཡུལ་དང་ཁ་བྲལ་
 བས་ཀོང་པོ་དང་འཕྲུང་ས་རྒྱུ། ས་རྒྱ། ཀའིས་ཀ་ཅེ། རྩོ་ཁ་སྟགས་
 གྱི་ས་ཆར་འབྱམས་ནས་གནས་འགངས་ཆེན་དག་ལ་མངལ་སྒྲོར་དང་།
 དེ་མཚུངས་སུ་གླིང་རྩེ་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱང་རྒྱངས་ཞོར་དང་བཤད་ཞོར་
 གྱིས་དགའ་རྒྱག་གི་འཆོ་བ་རྣམས་བབས་བྱས་པའི་མཐའ་མར་རོ་མཆར་ཅན་
 གྱི་རྩི་ལམ་ཞིག་རྩིས་པ་དང་བརྒྱན་ནས་གླིང་རྩེ་གེ་སར་རྒྱལ་པོའི་རྒྱང་
 བཤད་ན་ཐོགས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་རྒྱར་ཅིང་། རིམ་གྱིས་རྒྱང་ཁག་མི་
 འདྲ་བ་ཞེ་བཞི་བཤད་ཤེས་ལ། དེ་དག་ལས་རྒྱང་དཔེ་འགའ་ད་ལྟ་མི་
 རིགས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་དང་པོད་རྫོང་ས་མི་དམངས་དཔེ་རྒྱན་ཁང་གིས་པར་
 རྒྱན་བྱས་ཟིན། དེ་བཞིན་དུ་མཆོ་སྟན་གྱི་རྒྱང་པ་མིང་གཤམ་ཅན་ཆེ་
 རིང་དབང་འདུས་ལ་མཆོན་ན། ཁོང་གི་ཐོག་མའི་ཡུལ་ནི་པོད་རྫོང་ས་
 བག་རྒྱུའི་ཨ་མ་དོ་སྟོད་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཉི་མ་ལྟ་ས་དང་།
 ཀའིས་ཀ་ཅེ། རྩོ་ཁ། ཆབ་མདོ། རྒྱལ་ཅེ། རྟོད་མངའ་རིས་་་་
 སྟགས་གྱི་ས་ཁུལ་རྒྱས་མེད་དུ་འབྱམས་ཏེ་བས་སྒྲོར་ཞོར་དུ་གནས་འགངས་
 ཆེན་དག་ལ་སྟོ་གསུམ་གསུམ་པས་མངལ་སྒྲོར་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་གནས་
 རྒྱང་འཕགས་ཅན་གངས་ཏི་སེ་དང་མཆོ་མ་པམ། ཀཉན་ཆེན་ཐང་ལྟ་
 དང་གནམ་མཆོ་རྒྱག་མོ་བཅས་ལ་མངལ་སྒྲོར་དང་ཐུག་སྒྲོར་བྱས་རྩེས་རྒྱན་
 རྩོ་བྱར་བ་ཞིག་དང་འགྲོགས་ཏེ་ཉིན་ཞག་བདུན་གཉིད་ལས་སད་མ་བདུབ་
 པར་ཁབ་རྫོག་འཁོར་གསུམ་དང་མདའ་གི་མདུང་གསུམ་ལ་སྟགས་རྩི་ལམ་

སྒྲ་ཆོག་སྒྲ་ཆེ་ཉེ་ཅི་ཡིན་འདི་ཡིན་མ་ཤིས། ཉ་ཅང་ངོ་མཚན་བ་ཞིག་ནི་
 ཆེ་ལམ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཁོང་གི་ངག་སྒྲོ་སྒྲོ་བྱར་དུ་ཡངས་ཤིང་བདེ་བར་
 བྱུར་ཏེ་གྲིང་རྗེ་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་ཁག་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་བཤད་ཤིས་
 པའི་སྐྱུང་པ་སྐད་གསལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བྱུར་པ་ཡིན། དེ་མིན་དེ་དུང་་་་
 བབས་སྐྱུང་གི་རིགས་ལ་གཏོགས་པའི་མིང་གསལ་ཅན་གྱི་སྐྱུང་པ་དག་ལས་
 བོད་སྐྱུང་གི་བྱད་མེད་སྐྱུང་པ་གཤམ་སྐྱུང་དང་། མཚོ་སྐྱོན་ཡུལ་བྱུལ་ས་
 རྒྱལ་ནས་གསར་དུ་རྒྱས་ལོན་བྱུང་བའི་ན་གཞོན་སྐྱུང་པ་ཟླ་བ་གསལ་པ་
 དང་ཆེ་རིང་བཅོད་ནམས་བཅས་སྐྱུང་བབས་སྐྱུང་གི་རིགས་ལ་གཏོགས་པ་
 ལས་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པའི་སྐྱུང་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། མོང་གསལ་གྱི་
 ཁོང་རྣམ་པ་དུག་གི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་བྱུར་དུ་རེ་རེ་བཞིན་འགོད་རྒྱ་ཡིན་
 པས་དེར་གཟིགས་པར་མཐུན།

༡ གཏེར་སྐྱུང་ལས་དམོངས་གཏེར་གྱི་རིགས།

སྐྱིར་གཏེར་སྐྱུང་ལ་དངོས་གཏེར་དང་དམོངས་གཏེར་རིགས་་་་་་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དངོས་གཏེར་གྱི་རིགས་ནི། ལོ་འཁོར་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་
 མའི་སྐྱོན་ལ་གྲིང་རྗེ་གི་སར་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུང་དཔེ་དང་སྐྱུང་ཐང་ལ་མོགས་ཅ་
 ཆེན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་པ་དང་རྒྱན་ཆད་པར་དོགས་ནས་བྲག་
 རྩང་དང་ས་རྩང་བཅཅན་པོའི་ནང་དུ་སྐྱུང་ཡོད་པའི་དངོས་གཏེར་རྣམས་
 སྐྱིས་སྐྱ་མི་བཅོད་ནམས་ཅན་ཞིག་གིས་སྐྱིར་བཏོན་ཏེ་བཤད་མཁན་གྱི་སྐྱུང་
 པའི་རིགས་ལ་ཟེར་བ་དང་། དམོངས་གཏེར་ཞེས་པ་ནི་རང་གི་སྐྱུ་བ་

7

མོ་སྒྲུ་གུ་བྱས་ཏེ་འབྲི་བའི་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ཁོང་གིས་རྒྱུད་
 ཐོགས་པ་མེད་པར་འབྲི་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲན་ཞིང་འཇེབས་པའི་
 དབྱངས་རྟ་ལ་བཀུགས་ནས་བཤད་སྒྲིལ་གྱི་ཆགས་ཡོད་དེ། ཁོང་ལ་ཆ་
 རྒྱས་ཡོད་པའི་མི་ཆུན་པ་ཚོས་མཚམས་རྒྱུད་བྱས་པ་ཉམས་ན། རྒྱུད་པ་ཨ་
 རྩོལ་ཞིག་རྟེན་འདིན་འཚོག་ཞེས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ཁག་བཅུ་ལྷག་
 ཅིག་གིས་རྒྱུད་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུད་ཁག་གསུམ་ཁོང་གིས་རྒྱ་དངོས་སུ་ཤོག་
 ཐོག་དུ་བཀོད་དེ་བསྐྱས་ཡོད་ཡོད། ཟུམ་སྒྲིལ་བཅུ་འདྲེ་ཆའི་ནང་དུ་
 ཅ་མེད་གཙང་དག་དུ་བཏང་བེན་བེར། འོ་ན་རྒྱུད་པ་ཨ་རྩོལ་བསྐྱར་
 བས་རྒྱུད་འབྲི་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོང་གི་ཁྱིའ་གེ་སར་རྒྱལ་
 པའི་བྱི་དང་རྟའི་རྩམ་ཤེས་ཡིན་པས་བསྐྱར་བས་མ་གྲིས་ན་དེ་འདྲ་བའི་
 ལྷག་ཅིག་ཡོང་མི་ཐུབ་ཅེས་བེར་ལ། ཨ་རྩོལ་གྲིས་པའི་རྒྱུད་གི་ཁྱད་ཆོས་
 བྱི་ཚོག་བའི་ཞིང་དོན་བཅུ་པ་དང་། མོ་སྒྲུ་བ། ཡིག་ནོར་མེད་པ་
 བཅས་བྱི་རྒྱུད་དཔེ་འཛམས་པོ་སྐྱས་ལེགས་ཤིག་ཡིན་ཞེས་སྐྱེད་ངོ་། །

གཞན་དེ་མགོ་ལོག་ཁྲལ་བྱི་ན་གཞོན་རྒྱུད་པ་སྐད་གསལ་ཅན་གྱི་དུ་
 རྒྱལ་མཚན་ནི་སྐ་སྤེ་རྩོད་གི་བྱིམ་ཚང་དབུ་པོ་ཞིག་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཁོ་
 འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡོང་ནས་ཅང་མ་འགོར་བར་ས་མ་གཉིས་མ་མཐུན་པར་
 མ་སོར་གྱིས་རྩེས་ཁོ་དང་ཨ་མ་གཉིས་བྱིམ་དུ་ལུས་ནས་བགྲེས་སྒྲོམ་སྟགས་
 གྱི་དཀའ་བ་འཛད་མཐའ་མེད་པ་ཐུངས་པ་རེད། ཁོ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་
 པའི་ལོ་དེར་དྲིན་ཆེན་ཨ་མ་ལ་བཅོས་ཐབས་མེད་པའི་གཙང་ནད་ཅིག་
 ཐོག་སྤེ་ཆེ་ལས་འདས་སྐབས་ཁོ་རང་སྟོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ལ་.....
 འབྲུམས་པ་དང་། དེ་ནས་རྟེན་མའི་དགོན་པ་ཞིག་ལ་ཁྱགས་ཏེ་འཚོ་

བཅས་བྱས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྤྲོ་མར་བཞེན་པ་དང་མ་ཆེན་གང་ས་རིར་མི་མེད་
 དང་པས་མཆོད་བཀྱར་བྱས་པར་བརྟེན། རིམ་གྱིས་གོ་སར་རྒྱལ་པོའི་
 རྒྱང་འཁྱིལ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་སྒྲོག་མེད་ཅིག་སྐྱེས་ཏེ་རང་དབང་མེད་པའི་
 ཏུས་དེར། རྒྱན་མཐོང་མ་ཚུངས་པའི་ལྷ་ས་བཟང་ཞིག་དང་ཆབས་ཅིག་
 རྒྱང་རྒྱང་འཁྱིལ་འཁོ་བཙམས་ཏེ་ཏུས་མ་འགྲངས་པར་ཡི་གེ་སྐྱམ་འབྲས་ལྷག་
 ཡོད་པའི་རྒྱང་ཁག་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གྲིས་ཆར་ཡོད། ཁོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 བཤད་པ་ལྷ་ར་ན་རྒྱང་ཁག་བཅུ་དང་ཉི་ཤུ་འཁྱིལ་ཤིས་ཟེར་ལ། ཁོས་གྲིས་
 པའི་རྒྱང་དཔེ་ཁག་ལ་ཆོག་བདེ་ཞིང་ནང་དོན་ལྡན་པ་དང་། སལ་ཆེར་
 དམངས་སྐྱའི་ཆོག་དང་བྱད་པར་མེད་པས་གོ་སྤྱི་ཞིང་ཉན་འདོད་པའི་བྱད་
 ཆོས་ཡོད། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་བྱུར་ཏུ་འགོད་རྒྱ་ཡིན་པས་གཟིགས་
 རོགས་གནང་།

३ प्रत्युपनिषत्

སྤྱུང་གི་རིགས་ལ་མི་ལ་ལས་པ་སྤྱུང་པར་ཟེར། རྟོན་ལ་སྤྱུང་དང་སྤྱུང་གཞིས་དོན་གཅིག་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅམ་ཡིན། སྤྱུང་ཞེས་པ་ནི་ཕྱུག་རིང་བསགས་པའི་སྐགས་ཀྱི་མཐུད་རྒྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་ཀྱི་འབྱུགས་པ་རྟེན་ཀྱི་བར་སྤྱུང་པར་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་བྱུང་ལ་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ན་སྤྱུང་ཞེས་པ་རང་གིས་ཅི་བསམས་སམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱི་འབྱུགས་པ་རྟེན་ཀྱི་རིམ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་བྱུང་ལ་ཟེར། སྤྱུང་གི་རིགས་ལ་གཞོགས་པའི་

སྒྲུང་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ནི། ཐོག་མར་སྒྲུང་མ་བཤད་པའི་སྒྲོན་ལ་ཉ་
 རྒྱལ་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཞལ་འདྲོན་ལེགས་པར་བསྐྱབས་རྗེས།
 རྟེན་མ་གཙང་མ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ནས་འབྱུགས་སྒྲུངས་པའི་མཛུལ་ཞིག་གི་
 རྟེན་དུ་བྲངས་སམ་རྒྱ་ཆ་གཞན་ལས་ཐུབ་པའི་མེ་ལོང་ཞིག་བཙུགས་ཏེ།
 སྒྲུང་པའི་ཞལ་ངོ་མེ་ལོང་ལ་འཁོར་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཡིན་
 རེད་སྒྲུང་པ་ལ་ལས་དཀར་ཡོལ་ནང་དུ་དྲངས་ཤིང་གཙང་བའི་རྒྱ་གར་
 རྒྱགས་ཏེ་དཀར་ཡོལ་ནང་དུ་གཟིགས་ནས་སྒྲིང་སྒྲུང་བཤད་པ་དང་།
 ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་སེམས་མི་རྟེན་ངམ་ཤོག་སྒྲིང་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་
 བལྟས་ནས་སྒྲིང་སྒྲུང་བཤད་པའང་ཡོད། དཔེར་ན་བོད་སྒྲུངས་ཆབ་
 མདོ་ས་ཁུལ་གྱི་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་པ་སྒྲུང་གི་སྒྲུང་པ་ཁ་ཆེ་གྲགས་པ་ངག་
 དབང་རྒྱ་མཆོ་ལ་མཆོན་ན། ཁོང་ནི་ཆབ་མདོ་རི་བོ་ཆེན་ས་ཁུལ་གྱི་མི་
 ཡིན་ལ་རབ་བྱུང་བཙོ་ལྔ་པའི་རྒྱ་སྒྲུང་ལོར་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱ་བྱིས་པའི་
 དུས་ནས་བརྒྱུད་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལ་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་ཡོད་མོད། འོན་ཏེ་
 ཁོང་ཉིད་མི་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་རྟེན་དུ་རྒྱ་པ་སྟོས་མ་ཐག་པའི་ལོ་དེར་
 དྲིན་ཆེན་ཨ་མ་སྐུན་སྟོང་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ས་དང་ཁ་བྱིས་ཏེ་
 བྱིས་ལས་མར་འབྱུང་སྐབས། བྱིས་སྟོ་བསམ་མེད་ཡིན་པའི་ཁོང་ཉིད་
 གྱུང་དྲིན་ཆེན་ཨ་མའི་རྗེས་འབྲངས་ནས་ཕྱེ་མཐའ་སྒྲང་མཐར་མི་འབྲུམས་
 ཐབས་མེད་བྱུང་སོང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་དྲིན་ཆེན་ཨ་མ་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་
 དབྱར་དགུན་རྟོན་དབྱིད་མེད་པར་རྟོགས་སྟོན་དང་འབྲུགས་གྲང་ལ་
 སོགས་པའི་དཀའ་སྟུག་རྩ་ཆོགས་བྱངས་ཏེ་མི་ལོ་དྲུ་མའི་འཆོ་བ་འགྲོ་
 ཐབས་འདུག་ཐབས་བྱས། ཉིན་ཞིག་ཁ་ཆེ་གྲགས་པ་རི་འཁོར་སོང་ནས་

བཤོད་ལམ་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ་ཙམ་འགོར་བས་ཁྲིམ་མི་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 ལྷན་སྤྱོད་ཞིག་ཏུ་མི་སྤོང་བསམས་ནས་སྤྱད་བཤུགས་ལྟུང་། དོན་དངོས་
 མོག་ཁ་ཆེ་གྲགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་དཔེ་བས་མཁན་དྲགས་སྤྱོད་དྲན་མེད་
 ཏུ་བརྒྱལ་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་ཁོང་ལ་མི་ལམ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་མཁན་མི་མ་
 གསོན་དང་གཉིད་མ་སད་ལྟར་དྲན་པ་སོས་རྒྱུ་ལ། ཁ་ཆེ་གྲགས་པའི་མིག་
 ལམ་ཏུ་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་གང་མང་ཞིག་མཐོང་བྱུང་བར་མ་ཟད། མི་
 སྤོང་ནང་ཏུ་བལྟས་ནས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་འདས་མ་འོངས་དུ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་
 ལྷན་གི་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་སྤོང་
 རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་ཁག་གང་མཐོང་བྱུང་བའུ་འཁྱུང་བྱུང་བར་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་པ། ཁ་ཆེ་
 གྲགས་པས་མི་སྤོང་ཏུ་བལྟས་ནས་བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཁག་དག་ལ་ཡིག་སྤྱོད་
 དང་། ཆོག་སྤྱོད་ལ་སོགས་མེད་པར་ཆོག་སྤྱོད་ཞིང་འཛེབས་པ་དང་གོ་
 བདེ་ལ་ཐེབ་ལེགས་པའི་བྱུང་ཆོས་སྤོང་ཏུ་དཔངས་ཁོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེ་སྤྱོད་
 ཆོག་སྤོང་ཆོག་སྤྱོད་མང་པོས་བརྒྱན་ཡོད་པས་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཏེ་ལས་
 མིང་ལ་མཚན་དགོས་པ་ཞིག་ལགས། ཁོང་གི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་བྱུང་ཏུ་
 འགོད་ཆུ་ཡིན་པས་དེར་གཟིགས་པར་མཆིན།

༩ བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་

བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ནི་སྤྱོད་པ་གཞན་དང་མི་མཚུངས་པར་
 རྒྱུ་དུས་ནས་རིག་གནས་ལ་སྤྱོད་པ་ལེགས་པར་གནང་བའི་རྒྱུ་གཞི་
 མོག་སྤོང་རྒྱུ་ལ་སྤོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་མེད་པར་སྤྱོད་འདོན་མཐོང་།